

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини №1,
основ біоетики та біобезпеки

Навчальний рік 2022-2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
МЕДИЧНІ АСПЕКТИ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти - очна; дистанційна

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 228 «Педіатрія»

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Педіатрія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс 6

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри _____
пропедевтики внутрішньої медицини
№1, основ біоетики та біобезпеки

Протокол від
“27” серпня 2021 року № 16

Завідувач кафедри
_____ проф. Ащеулова Т.В.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем терапевтичного
профілю

Протокол від.

“31” серпня _____ 2021 року № 1

Голова

_____ проф. Кравчун П.Г.

(підпис) (прізвище та ініціали)

“31” серпня _____ 2021 року

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

Ащеулова Т.В., завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки, доктор медичних наук, професор;
Амбросова Т.М., професор кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки, доктор медичних наук, професор;
Компанієць К.М. професор кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки, доктор медичних наук, професор;
Смирнова В.І., доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки, кандидат медичних наук, доцент;
Кочубей О.А., доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки, кандидат медичних наук, доцент;

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

ПІБ	посада, вчене звання, науковий ступінь	Контактний телефон	e-mail
Ащеулова Тетяна Вадимівна	Завідувач кафедри, д.мед.н., професор	0689941208	tv.ashcheulova@knmu.edu.ua
Амбросова Тетяна Миколаївна	Професор кафедри, д.мед.н., професор	0672502961	tm.ambrosova@knmu.edu.ua
Питецька Наталія Іванівна	Професор кафедри, д.мед.н., професор	0669231677	ni.pytetska@knmu.edu.ua
Компанієць Кіра Миколаївна	Професор кафедри, д.мед.н., професор	0502297321	km.kompaniiets@knmu.edu.ua
Смирнова Вікторія Іванівна	Доцент кафедри, к.мед.н., доцент	0504013891	vi.smirnova@knmu.edu.ua
Шаповалова Світлана Олександрівна	Доцент кафедри, к.мед.н., доцент	0661350595	
Кочубей Оксана Анатоліївна	Доцент кафедри, к.мед.н., доцент	0957990890	oa.kochubiei@knmu.edu.ua
Герасимчук Ніна Миколаївна	Доцент кафедри, к.мед.н., доцент	0961206872	nm.herasymchuk@knmu.edu.ua
Гончарь Олексій Володимирович	Доцент кафедри, к.мед.н., доцент	0508483875	ov.honchar@knmu.edu.ua
Ситіна Ірина Василівна	Доцент кафедри, к.мед.н.	0504009945	iv.sytina@knmu.edu.ua
Кисиленко Катерина Володимирівна	Асистент кафедри, к.мед.н.	0502208887	kv.kysylenko@knmu.edu.ua
Кузьменко Наталія Михайлівна	Асистент кафедри, к.мед.н.	0992590288	nm.kuzmenko@knmu.edu.ua

Контактний телефон кафедри - (057) 725-07-58

E-mail: kaf.6med.propedevtyky1@knu.edu.ua

Консультації - очні: відповідно до графіку консультацій з 9.00 до 17.00

Он-лайн: за попередньою домовленістю з викладачем на платформі Moodle або Google Meet

Локація: заняття проходять за адресою: м. Харків, проспект Гагаріна, 137

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Медичні аспекти біоетики та біобезпеки» складена відповідно до ОПІ «Педіатрія», галузі знань 22«Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Педіатрія», підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Програма вивчення дисципліни «Медичні аспекти біоетики та біобезпеки» призначена для закладів вищої освіти МОЗ України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження студента необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Предметом вивчення дисципліни є безпека життєдіяльності і основи біоетики та біобезпеки.

Міждисциплінарні зв'язки Вивчення дисципліни «Медичні аспекти біоетики та біобезпеки» здійснюється в 11 – 12 семестрах 6 року навчання та базується на знаннях основних природничо-наукових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, медичної, біологічної та біоорганічної хімії, анатомії людини з особливостями дитячого віку, гістології, цитології та ембріології з особливостями дитячого віку, латинської мови, історії медицини, іноземної мови з професійним спрямуванням, філософії й інтегрується з цими дисциплінами. Створює засади для наступного вивчення клінічних і гігієнічних дисциплін. Закладає основи формування знань, умінь та навичок, які визначаються кінцевими цілями програми, необхідних у наступній професійній діяльності

Пререквізити та постреквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з медичної біології, медичної та біологічної фізики, анатомії людини, фізіології, біологічної та біоорганічної хімії, медичної хімії, гістології, цитології та ембріології, мікробіології, вірусології та імунології у закладах вищої освіти. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

<http://pim1.kharkov.ua/navchalno-metodichna-direktoriya/spec-likuvalna-sprava/propedevtika-vnutrishnoyi-meditsini/http://distance.knmu.edu.ua/login/index.php>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- **1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Медичні аспекти біоетики та біобезпеки»** формування знань, умінь і компетенції для збереження здоров'я та життя людини, і дітей зокрема, в сучасних умовах проживання;
- формування знань, умінь і компетенції для захисту від небезпек природного, техногенного, соціального походження та створення комфортних умов для життєдіяльності людини, і дітей зокрема;
- формування знань щодо правових та організаційних аспектів охорони праці медичних працівників;
- формування знань щодо правових та організаційних аспектів захисту дітей;
- формування знань щодо моральної сторони діяльності людини в медицині та біології;
- формування знань щодо збереження живими організмами своєї біологічної суті, біологічних якостей, запобігання широкомасштабній втраті біологічної цілісності;
- формування знань щодо законодавчих документів, які захищають індивідуум, суспільство і людство в цілому від небажаних і згубних наслідків упровадження в практику нових медико-біологічних технологій, виховання глибокої переконаності в необхідності неухильного дотримання етичних і моральних норм, правил і принципів у своїй практичній діяльності;

- формування вміння оцінювати новітні досягнення біології та медицини з точки зору визначення ступеня їх небезпеки для людини і суспільства сьогодні й у майбутньому.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є.

- проведення аналізу та оцінки небезпечних ситуацій;
- самостійне прийняття рішень щодо розробки та використання засобів захисту від небезпек у разі виникнення екстремальних ситуацій;
- використання нормативно-правової бази для захисту людини і дітей зокрема, та навколишнього середовища;
- розробка заходів і засобів захисту дітей від впливу небезпечних і шкідливих факторів;
- прогнозування і попередження виникнення надзвичайних ситуацій, а в разі їх виникнення, запровадження рішучих заходів, спрямованих на їх ліквідацію;
- використання у своїй майбутній практичній діяльності правових, технічних, природоохоронних, профілактичних та освітньо-виховних заходів, спрямованих на забезпечення здорових і безпечних умов існування людини в сучасних умовах;
- знання правових та організаційних аспектів охорони праці медичних працівників;
- знання законів, принципів і правил регулювання професійної поведінки медичних працівників та дослідників, що сприяють безпеці використання нових медичних технологій та запобігають нанесенню шкоди людині, її потомству, усьому людству і біосфері у цілому;
- формування поваги до життя та гідності здорової і хворої людини, інтереси яких завжди повинні оцінюватися вище від інтересів науки або суспільства;
- формування вміння ідентифікувати та аналізувати конфліктні ситуації, що виникають на стику медицини, біології, філософії та юриспруденції, та визначати конкретні шляхи їхнього розв'язання;
- формування основ вміння користуватися новими етичними принципами (тобто нооетикою), для запобігання глобальної екологічної кризи, за суттю ноосферної кризи, яка може прийняти катастрофічний і необоротний характер.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами **компетентностей: інтегральні:**

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні (ЗК):

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим

ЗК2 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК4 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК5 – Здатність приймати обґрунтоване рішення ; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії

ЗК6 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою

ЗК7 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК8 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК9 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК10 – Прагнення до збереження навколишнього середовища

спеціальні (фахові (ФК, предметні):

ФК1 - Володіння навичками опитування,

ФК12 – Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду

ФК16 – Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції

ФК17 – Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості та безпеки медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1 – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді

ПРН 2 – знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення

ПРН 4 – збір інформації про пацієнта

Застосування знань та розумінь:

ПРН 9 – визначення тактики ведення контингенту осіб, що підлягають диспансерному нагляду

ПРН 17 – ведення медичної документації, обробка державної, соціальної та медичної інформації

Формування суджень

ПРН 20 – здатність застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі

ПРН 21 – сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):** комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проєктів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

Здобувач вищої освіти у період навчання здобуває комунікативні навички, розвиває лідерські здібності, навчається брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язує педагогічні ситуації та конфлікти, вміє працювати в команді, управляти своїм часом, логічно і системно мислити, має креативні підходи до вирішення завдання.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	За вибором
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність: 228 «Педіатрія»	Рік підготовки:
		6-й
		Семестр
		11-й або 12-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 20 самостійної роботи студента -100	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський)	0 год.
		Практичні, семінарські
		20 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		100 год.
		Індивідуальні завдання:
0 год.		
		Вид контролю: залік

2.2.1 Лекції – не передбачені

2.2.2 Семінарські заняття – не передбачені

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1. Біомедична етика (біоетика) як галузь медицини. Предмет та основи біоетики та ноетики. Біоетичні основи професійної діяльності лікаря. Вартість життя та здоров'я людини. Національні та міжнародні документи з питань біоетики та прав людини	2

2.	Тема № 2. Організація охорони здоров'я і практика біомедичної етики. Біоетичні та правові проблеми співіснування "традиційної" та "нетрадиційної" медицини. Моделі стосунків між лікарем і пацієнтом. Біоетичні проблеми взаємодії медицини з фармацією	2
3.	Тема № 3. Біоетика як теорія та практика медичної діяльності. Концепція доказової медицини. Основні етичні проблеми проведення досліджень за участю людини: міжнародні та національні регламентуючі документи. Доктрина інформованої згоди як основа проведення клінічних досліджень за участю людини	2
4.	Тема № 4. Етичні та правові аспекти допоміжних репродуктивних технологій (штучна інсемінація, екстракорпоральне запліднення, сурогатне материнство). Статус ембріона як компонента репродуктивних технологій. Етично-правова та медична складова застосування стовбурових клітин в медицині.	2
5.	Тема № 5. Медико-етичні та правові аспекти трансплантології і донорства. Історія та досягнення трансплантології. Проблеми трансплантології та донорства з позиції права, етики, моралі та релігії. Історичні, правові, етичні та теологічні погляди на проблему донорства крові. Трансплантація - сучасні реалії	2
6.	Тема № 6. Евтаназія в контексті проблеми смерті людини. Біоетичні, юридичні та теологічні погляди на проблему «легкої смерті». Біоетичні проблеми паліативної та реабілітаційної медицини. Хоспіси як варіант вирішення проблем термінальної фази життя	2
7.	Тема № 7. Медико-етичні та правові проблеми і біобезпека профілактики, діагностики та лікування ВІЛ-інфікованих осіб і осіб з туберкульозом, венеричними та інфекційними хворобами	2
8.	Тема № 8. Біоетичні, правові і соціальні проблеми та біобезпека медичної генетики, генної інженерії і генної терапії, генетичних технологій модифікацій природи людини і тварин. Медико-етичні проблеми клонування людини і тварин, соціальні та правові проблеми та біобезпека репродукції людини	2
9.	Тема № 9. Етичні та правові аспекти біомедичних експериментів. Використання живих істот в біомедичних дослідженнях. Альтернативні моделі експериментальних досліджень. Правові аспекти проведення біомедичних експериментів	2
10	Тема № 10. Поняття про біологічну безпеку (біобезпеку). Законодавчі аспекти та наукові основи біобезпеки у світі та в Україні. Біоетичні аспекти та біобезпека впливу навколишнього середовища на людину. Біотероризм та проблеми біобезпеки. Заходи щодо захисту населення при ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків в осередках біологічного зараження. Підсумкове заняття. Залік.	2
Всього годин		20

2.2.4. Лабораторні заняття не передбачено

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Валеологія як наука. Джерела та історія розвитку.	5
2	Людина як система.	5
3	Здоров'я та його механізми з позицій системного підходу.	5
4	Діагностика і прогноз здоров'я індивіда. Здоров'я людини.	5
5	Здоровий спосіб життя: екологічні, соціологічні, соціально-психологічні аспекти	5
6	Біоетика в психіатрії та психотерапії.	5
7	Гуманність, повага людської гідності осіб з психічними розладами.	5
8	Захист прав психічно хворих людей	5
9	Біоетичні проблеми взаємодії медицини та фармації.	5
10	Реклама в медицині та фармації.	5
11	Свобода дослідження та необхідність його етико-правового контролю.	5
12	Моніторинг та запобігання побічній дії ліків. Система фармакологічного моніторингу та нагляду в Україні	5
13	Система фармакологічного моніторингу та нагляду в Україні	5
14	Поняття та предмет екологічної етики.	5
15	Концептуальні основи екологічної етики.	5
16	Сучасні екологічні рухи та громадські організації: етико-правовий аспект.	5
17	Відповідальність як підгрунття екоетики.	5
18	Соціокультурний контекст історії імунопрофілактики.	5
10	Поняття профілактичного щеплення.	5
20	Потенційна загроза захворювання проти ризику потенційних поствакцинальних ускладнень, права та обов'язки громадян	5
Всього годин самостійної роботи студента		100

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен студент отримав необхідну компетенцію в областях, що входять до тем практичних занять. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД) на кожному практичному занятті здійснюється за традиційною 4-бальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Оцінка з дисципліни. Підсумкове заняття (ПЗ) проводиться згідно з програмою навчальної дисципліни протягом семестру за розкладом, під час занять. Оцінка з дисципліни виставляється студенту на останньому (підсумковому) занятті. Підсумковий бал за ПНД та підсумкове заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми (с точністю до сотих), які перераховуються у бали відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...» з використанням таблиці 2 або середню оцінку (с точністю до сотих) за ПНД та її перерахунок у бали за ЕСТС викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу АСУ. Мінімальна кількість балів, яку має набрати студент за поточну діяльність під час вивчення дисципліни, становить 120 балів, максимальна кількість балів - 200 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Оцінювання індивідуальних завдань студента здійснюється за виконання завдань викладача:

- доповідь реферата на практичному занятті 0 – 2 бали;
- доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали,
- доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів;
- участь у Всеукраїнській олімпіаді – 5 – 10 балів

Бали за індивідуальні завдання студента (загалом не більше 10 балів) можуть додаватись, як заохочувальні додаткові бали до підсумкового балу за поточну навчальну діяльність, вираховану з використанням таблиці 2 і входять в склад оцінки з дисципліни.

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни (поточна навчальна діяльність - ПНД) та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно». Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні дисципліни, становить - 200, мінімальна – 120 балів. Після закінчення викладання дисципліни «Основи гематології» студент отримує залік.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

1. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД). Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...» (таблиця 2).

2. Оцінка з дисципліни. Підсумковий бал за ПНД та підсумкове заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми, які перераховуються у бали з використанням таблиці 2.

Оцінювання індивідуальних завдань студента здійснюється за виконання завдань викладача: доповідь реферата на практичному занятті 0 – 2 бали; доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів; участь у Всеукраїнській олімпіаді – за кожний вид діяльності 5 – 10 балів (загалом не більше 10 балів), які можуть додаватись, як заохочувальні додаткові бали до підсумкового балу за

поточну навчальну діяльність, вирахованому з використанням таблиці 2 і входять в склад оцінки з дисципліни.

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

3.2. Питання до заліку:

1. Концепція доказової медицини як основа отримання сучасних наукових медичних знань.
2. Клінічна епідеміологія.
3. Принципи клінічних досліджень за участю людини: оцінка доказовості, доброякісності, ефективності, безпечності лікарських засобів.
4. Доктрина інформованої згоди як біоетичний та правовий аспект взаємодії медичних працівників та пацієнтів.
5. Етичні, моральні та юридичні проблеми евтаназії в контексті невиліковних хвороб.
6. Поняття паліативної медицини та паліативної допомоги: стан в Україні.

7. Поняття хоспісного руху: історія, реальність, перспективи.
8. Етичні та правові аспекти трансплантології.
9. Експлантація органів у живих та померлих донорів.
10. Етичні питання розподілу донорських органів.
11. Етичні та медичні проблеми констатації смерті та «смерті мозку».
12. Закон України про трансплантацію органів та анатомічних матеріалів.
13. Поняття біобезпеки.
14. Біотехнології, що викликають занепокоєння.
15. Біологічна зброя.
16. Біотероризм.
17. Директиви заборони, накопичення та використання біологічної зброї.
18. Поняття біозахисту.
19. Біологічні ризики.
20. Природні епідемії.
21. Рівні біологічного захисту.
22. Непередбачуване майбутнє медико-біологічних досліджень.
23. Відповідальність науковців.

3.3. Контрольні питання

1. Концепція доказової медицини як основа отримання сучасних наукових медичних знань.
2. Клінічна епідеміологія.
3. Принципи клінічних досліджень за участю людини: оцінка доказовості, доброякісності, ефективності, безпечності лікарських засобів.
4. Етичні, моральні та юридичні проблеми евтаназії в контексті невиліковних хвороб.
5. Поняття паліативної медицини та паліативної допомоги: стан в Україні.
6. Поняття хоспісного руху: історія, реальність, перспективи.
7. Етичні та правові аспекти трансплантології.
8. Біологічна зброя.
9. Біотероризм.
10. Природні епідемії.

3.4. Індивідуальні завдання передбачають: огляд наукової літератури, підготовка рефератів, проведення наукових досліджень та індивідуальні навчально-дослідні завдання, написання тез наукових досліджень та виступи на конференціях.

3.6. Правила оскарження оцінки здійснюється згідно чинних нормативних документів.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати семінарські заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або

попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Основи біоетики та біобезпеки: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / О.М. Ковальова, В.М. Лісовий, Т.М. Амбросова та ін. - 2-е вид., вип. – К.: ВСМ «Медицина», 2017. – 392 с.

2. Терешкевич Г. Т. Основи біоетики та біобезпеки : підручник. Тернопіль : ТДМУ, 2017. 400 с
3. Ковалева О.Н., Лесовой В.Н., Амбросова Т.Н., Питецкая Н.И. Биоэтические аспекты клинической практики и научных исследований. - Харків; Торнадо, 2006. - 96с.
4. Ковалева О.Н., Капустник В.А., Амбросова Т.Н., Смирнова В.И. Основи біоетики и биобезопасности: терминологический словарь. - Харків, ХНМУ, 2014. – 112с.
5. Білоконь С. В. Основи біоетики та біобезпеки: навчальний посібник. – Одеса : Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2017. – 155 с.
6. Запорожан В. М., Аряев М. Л. Біоетика і біобезпека: Підручник. – К.: Здоров'я, 2013. – 456 с.

Допоміжна

1. Основи біобезпеки (екологічний складник) : навч. посіб. / Л. П. Новосельська, Т. Г. Іващенко, В. П. Гандзюра, О. П. Кулінич ; за заг. наук. ред. д.б.н. О. І. Бондаря. – К. : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 180 с.
2. Методичні рекомендації до дисципліни «Віруси та біобезпека». Київ: КНУ–2017. – 34 с.
3. Біобезпека та біозахист у біологічних лабораторіях 1 та 2 рівнів безпеки: монографія. – Суми: Сумський держ.ун-т. – 2016. – 123с.
4. Основи біоетики та біобезпеки: навчальний посібник / Луценко Р.В., Колот Е.Г., Бобирьов В.М. – Полтава, 2015. – 175 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=1&lang=uk
2. <http://repo.knmu.edu.ua/>
3. http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=498&Itemid=42&lang=uk
4. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
5. <http://www.mon.gov.ua/>
6. <http://pim1.kharkov.ua>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dvsc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx